

Zápis č. 8
ze zasedání Výboru pro zdravotnictví
Zastupitelstva Olomouckého kraje
ze dne 14. 4. 2010

Přítomni:

Doc. MUDr. Jaroslav Vomáčka, Ph.D., MBA
Ing. Jiří Kropáč
Věra Kocianová
Mgr. Helena Kulinová
MUDr. Eduard Sohlich, MBA
Ing. Ladislav Kavřík
MUDr. Ivo Mareš, MBA
Ing. Jan Eyer
MUDr. Lumír Studený
MUDr. Ivan Sumara
Prof. MUDr. Zdeněk Kolář, CSc.
Jaroslav Nerušil
Ing. Tomáš Uvízl

Nepřítomni:

Omluveni:

MUDr. Pavel Holík
Eva Fischerová
MUDr. Martin Hönig
RNDr. Marek Jukl

Hosté:

MUDr. Radomír Maráček
MUDr. Zdeněk Mrozek, PhD.

Program:

1. Úvod a schválení programu zasedání
2. Kontrola plnění usnesení a zápisu z minulého zasedání
3. Seznámení s aktuálními usneseními Rady a Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví
4. Problematika Fakultní nemocnice Olomouc
5. Různé a diskuse
6. Závěr

Zápis:

1. Úvod a schválení programu zasedání

Zasedání Výboru pro zdravotnictví Zastupitelstva Olomouckého kraje (dále také jen „zdravotní výbor“) zahájil doc. J. Vomáčka, který přivítal MUDr. Zdeňka Mrozka, PhD., viceprezidenta České lékařské komory, a MUDr. Radomíra Maráčka, ředitele Fakultní nemocnice Olomouc. Na dnešní zasedání je navržen bod programu Problematika Fakultní nemocnice Olomouc (dále „FNOL“).

Doc. J. Vomáčka se dotázal členů zdravotního výboru, zda má někdo připomínky k návrhu programu. Členové zdravotního výboru připomínky neměli.

Zdravotní výbor usnesením schválil program dnešního zasedání.

2. Kontrola plnění usnesení a zápisu z minulého zasedání

Byla provedena kontrola plnění usnesení a úkolů z minulého zasedání zdravotního výboru.

3. Seznámení s aktuálními usneseními Rady a Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví

Byla krátce prezentována usnesení Rady a Zastupitelstva Olomouckého kraje od minulého zasedání zdravotního výboru. MUDr. I. Mareš poznamenal, že nebylo zmíněno usnesení Rady Olomouckého kraje, kterým vzala na vědomí kontroly v krajem zřizovaných příspěvkových organizacích (Odborný léčebný ústav neurologicko-geriatrický Moravský Beroun, příspěvková organizace, a Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje, příspěvková organizace).

Doc. J. Vomáčka referoval, že na zasedání Zastupitelstva Olomouckého kraje proběhla diskuse ohledně složení hodnotící komise pro dotace v protidrogové prevenci. Navrhuje, aby do hodnotící komise byl ještě doplněn jako člen MUDr. I. Sumara. Doc. J. Vomáčka žádá členy zdravotního výboru, pokud mají náměty pro protidrogovou prevenci, ať je zašlou tajemníkovi výboru.

Zdravotní výbor usnesením vzal na vědomí aktuální usnesení Rady a Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví.

Zdravotní výbor usnesením doporučil MUDr. I. Sumaru jako člena hodnotící komise pro dotace v protidrogové prevenci.

4. Problematika Fakultní nemocnice Olomouc

Doc. J. Vomáčka uvedl problematiku Fakultní nemocnice Olomouc (FNOL), která je největší zdravotnické zařízení v kraji ať už v počtu ošetření nebo zaměstnanců, plní funkci nejen městské, regionální nemocnice, ale její význam přesahuje region. FNOL úzce spolupracuje s Lékařskou fakultou Univerzity Palackého, obě zmíněné instituce k sobě neoddělitelně patří. V tuto chvíli se proto jako důležitá informace objevila zpráva o vzniku nové lékařské fakulty, a sice v Ostravě. Doc. J. Vomáčka požádal ředitele FNOL MUDr. Radomíra Maráčka o prezentaci FNO.

MUDr. R. Maráček sdělil, že FNOL je největší zdravotnické zařízení v regionu a patří k největším v ČR (6. největší nemocnice). Je zřizována Ministerstvem zdravotnictví

ČR, které zřizuje 11 takových nemocnic – nemocnic nejvyššího typu. Uvedené nemocnice tvoří páteř zdravotnictví v ČR.

FNOL poskytuje celé spektrum zdravotní péče od základní až po vysoce specializovanou, a to dětem i dospělým v celé šíři spektra lékařských oborů. FNOL je špičkovým pracovištěm v mnoha oborech současné medicíny. Významně působí i v oblasti vědy a výzkumu a vzdělávání. Nemocnice je součástí národní sítě komplexních onkologických, hematologických a traumatologických center a také komplexních kardiovaskulárních center.

V posledních letech byl ve FNOL realizován projekt modernizace a dostavby. V roce 2004 byl vybudován chirurgický monoblok, který je páteří nemocnice. Moderní komplex výrazným způsobem zvyšuje úroveň diagnostické a léčebné péče v chirurgických oborech, intenzivní medicíně a resuscitační péči

Ve FNOL je poskytována péče pacientům z celé střední Moravy, v mnoha oborech pečuje o nemocné z široké oblasti, která přesahuje hranice regionu a v některých specializacích i hranice celé Moravy.

V nemocnici je padesát pracovišť, přes 1400 lůžek a více než 3000 zdravotnických i nezdravotnických pracovníků. Zejména střední zdravotnický personál je tvořen převážně ženami, což s sebou nese také určitou míru fluktuace – mateřské a rodičovské dovolené apod.

V roce 2009 došlo k uskutečnění investic ve výši 700 mil. Kč (a to zejména do přístrojového vybavení) mzdy v loňském roce vzrostly v průměru o 7 % (mj. se opakovaně zvyšovaly platové tarify). V roce 2009 došlo k 5 – 7 % růstu plateb od zdravotních pojišťoven. V příštích letech jsou plánovány investiční akce, které by mohly dosáhnout výše cca 3 mld. Kč, zejména rekonstrukce původní budovy nemocnice (tzv. pavilon Františka Josefa), ale mělo by dojít i k modernizaci dalších objektů (zateplení pláště, zvýšení kvality sociálních zařízení pro pacienty atd.).

Tím, že nemocnice obhájila svůj statut komplexního centra ve výše uvedených oborech se jí otvírají možnosti získat finanční prostředky z fondů Evropské unie na modernizaci a dovybavení klinik.

Na dotaz doc. J. Vomáčky ohledně časového výhledu odpověděl MUDr. R. Maráček, že investice v uvedené výši 3 mld. Kč by mohly být realizovány v horizontu 2 až 3 let, mj. záleží na schvalování v nové Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Doc. J. Vomáčka se dotázal na počet operací a počet ošetřených pacientů, a dále na případný útlum oborů.

MUDr. R. Maráček sdělil, že současná úroveň je asi 50 tis. hospitalizovaných pacientů ročně, 770 tis. ambulantně ošetřených ročně a asi 16 tis. operací. Ve všech oborech došlo k mírnému nárůstu (nejvyšší v oborech kardiologie a kardiochirurgie).

Doc. J. Vomáčka se zajímal, jaký pohled má FNOL na případnou konkurenci zdravotnických zařízení v regionu, které se možná mohou pokoušet přebírat některé lukrativní činnosti.

MUDr. R. Maráček odpověděl, že bezprostřední konkurenci příliš nepociťuje, snad jeden subjekt – medicínské centrum v obchodním komplexu Olomouc City – je možným konkurentem v některých službách.

Doc. J. Vomáčka se domnívá, že pokud by konkurence vyvolala zdravé soutěžení, tak by to mohlo mít i pozitivní důsledky – např. pro pacienty a zvyšování kvality péče,

horší by bylo, kdyby soupeření vyvolalo zásadní odliv pacientů. Doc. J. Vomáčka se také dotázal na stomatologickou péči ve FNOL.

MUDr. R. Maráček reagoval tak, že stomatologickou péči FNO udržuje zejména kvůli lékařské fakultě, tato péče je jinak pro FNOL ztrátová. Je záměr přesunout pracoviště do centra areálu FNOL.

Prof. Z. Kolář k tomu doplnil, že lékařská fakulta má zájem zachovat výuku stomatologie, ale problém je kapacitní. Klinika zubního lékařství na Palackého ulici není schopna přijmout více mediků k výuce. Klinika ústní, čelistní a obličejové chirurgie v areálu FNOL sice má ještě kapacitu, ale budova je ve špatném stavu, stěhování v dohledné době není reálné, FNOL nemá v současnosti prostředky na její rekonstrukci.

Další problém je infekční lékařství, nyní probíhá praktická výuka jednak v prostějovské nemocnici a částečně i v Ostravě, vyučující jsou externisté. Vznik nové lékařské fakulty v Ostravě by mohl způsobit, že budou odmítáni medici z Olomouce s tím, že na ně nebude kapacita.

Doc. J. Vomáčka se připojil, že je potřeba oprava budovy pro stomatologickou kliniku, případné stěhování je vzhledem k výši potřebných financí asi v tuto chvíli v nedohlednu. Pokud se jedná o infekční lékařství, tak v minulosti již byl v rámci přípravy modernizace FNOL zpracován projekt i v této záležitosti, ale řešení bylo odsunuto, všechny ostatní fakultní nemocnice mají vlastní pracoviště infekčního lékařství.

MUDr. R. Maráček k problematice infekčního lékařství podotkl, že ambulantní péče a očkovací centrum v současnosti funguje, v rámci rekonstrukce původní budova nemocnice by měla vzniknout jednotka asi 10 lůžek pro případ komplikací při léčbě v rámci jiných oborů. Vybudování nové infekční kliniky však v tuto chvíli není na pořadu dne.

Prof. Z. Kolář vidí jako další obtíž způsob, jak přilákat lékaře, kteří by zde vyučovali a mohli se např. v oboru rozvíjet. Zatím je nutné vyučující „dovážet“ odjinud, chystá se však změna zákona, která se dotkne vyučujících na vysokých školách, aby jeden vyučující nemohl garantovat týž obor na více školách.

Doc. J. Vomáčka se zeptal na lékařskou službu první pomoci (LSPP) v souvislosti s jejím přesunem do FNOL a dále na urgentní příjem, jak narůstá počet pacientů, jak probíhá hrazení této péče, zda není zneužívána (tím, že pacienti nevyužívají základní systém: praktik – specialista – nemocnice).

MUDr. R. Maráček informoval, že urgentní příjem ve FNOL je jediné zařízení v regionu, v jiných městech není. V tuto chvíli došlo také k tomu, že ve FNOL je i jediné místo poskytování LSPP ve městě. Záměrem bylo mj. také řešení problému zneužívání urgentního příjmu pacienty, kteří spadají do sféry LSPP (běžné chřipky, angíny apod.). V rámci změn došlo i k reorganizaci prostor v novém objektu FNOL, urgentní příjem je zároveň také centrálním příjmem pro různé kliniky. Došlo také k rozšíření provozní doby lékárny. Hodnotit nové uspořádání je možná ještě brzy, ale prozatímní zkušenost LSPP ve FNOL v návaznosti na urgentní příjem je spíše pozitivní.

Doc. J. Vomáčka se domnívá, že pro pacienty je tento způsob uspořádání jistě výhodný, dostanou nejlepší péči, ale je otázka, zda je to ve všech případech nutné, aby péče byla poskytnuta ve FNOL.

MUDr. I. Mareš souhlasil, že pacienti ZZS často žádají, aby nebyli odvezeni do „okresní nemocnice“, ale přímo do FNOL, a to zejména ze severu kraje. K tomu dodal Ing. L. Kavřík, že se zde promítá mj. dopravní dostupnost – z Mohelnice do Olomouce trvá cesta po dálnici 15 minut, do Šumperka 30 minut.

Doc. J. Vomáčka se dotázal na téma fluktuace zaměstnanců FNOL a odchody lékařů do zahraničí.

MUDr. R. Maráček odpověděl, že fluktuace není ve FNOL zásadní problém, pracovníci odcházejí, ale noví přicházejí. Do zahraničí čas od času lékaři odcházejí, jiní se ale zase vrací. Je spíše otázka, jak se budou lékaři snažit v budoucnosti odcházet do zahraničí, zejména bude důležité, zda budou v cizině dlouhodobě výhodnější podmínky pro výkon povolání než u nás. Je také problém převahy žen ve zdravotnictví, mj. muži odcházejí za zaměstnáním do soukromých firem, kde mohou dosáhnout lepšího finančního ohodnocení. Je to už záležitost přilákání více mužů ke studiu medicíny. Tím horší je to u oborů, které nejsou až tak atraktivní. Česká republika může získat 1 mld. Kč na vzdělávání lékařů z fondů EU, což by mohlo přispět ke zlepšení situace.

Doc. J. Vomáčka připomněl, že kraj zahájil dotační řízení, v jehož rámci má zájem podpořit mj. specializační vzdělávání lékařů. Dotázal se, zda nedostatek lékařů a případné odchody lékařů do zahraničí jsou problémy systémové nebo spíše individuální.

MUDr. R. Maráček se domnívá, že se nejedná o systémovou záležitost, ale jsou některé obory, do kterých se na poslední výzvu nepřihlásil žádný absolvent lékařské fakulty.

Prof. Z. Kolář uvedl, že podíl mužů na studentech lékařské fakulty se pohybuje okolo 20 %, 80 % jsou ženy. Důvodů může být více, dívky se lépe učí, mají lepší výsledky při přijímacím řízení. V posledních letech se objevuje menší zájem o chirurgické obory, což může být dáno i obavou z odpovědnosti za výkon povolání, možnostmi budoucího odchodu do soukromé sféry apod.

MUDr. Z. Mrozek se dotázal, kolik bylo ve FNOL v roce 2009 vytvořeno rezidenčních míst a kolik jich bylo obsazeno. MUDr. R. Maráček odpověděl, že v tuto chvíli neví přesně požadovaný údaj.

Doc. J. Vomáčka poděkoval MUDr. R. Maráčkově za informace, které přednesl o FNOL a za jeho účast na zasedání zdravotního výboru.

Zdravotní výbor usnesením vzal na vědomí prezentaci FNOL, kterou přednesl její ředitel MUDr. R. Maráček.

5. Různé a diskuse

Doc. J. Vomáčka uvedl, že se mění situace ohledně FNOL a Lékařské fakulty Univerzity Palackého, a to v důsledku vzniku lékařské fakulty v Ostravě.

MUDr. Z. Mrozek podotkl, že dalším problémem je způsob organizace specializačního vzdělávání, např. obor neurochirurgie, kdy lékař musí nejprve absolvovat tzv. obecný kmen chirurgii a teprve potom se specializovat. Je to systémová záležitost nastavení specializačního vzdělávání v ČR. MUDr. I. Mareš připomněl, že se to týká i všech dalších oborů – např. oční lékařství.

Prof. Z. Kolář dále poznamenal, že s investicemi ve FNOL je spojena otázka odpisů. Doc. J. Vomáčka dodal, že záleží na tom, jak byly investice rozděleny, jaká bude návratnost investic. Zeptal se, jaká je zkušenost v jiných organizacích. MUDr. I. Mareš sdělil, že odepisování se musí řídit dobami stanovenými zákonem pro různý typ majetku, tomu se musí přizpůsobit investice. Prof. Z. Kolář také připomněl, že je potřeba uvažovat amortizaci. Doc. J. Vomáčka shrnul, že jedna věc je pořízení majetku z dotací, na to však navazuje problém obnovy majetku související s opotřebením. Zároveň lze ještě počítat s dopadem hospodářské krize na zdravotnictví.

MUDr. Z. Mrozek doplnil, že se krize ve zdravotnictví projeví se zpožděním. Ing. Jiří Kropáč souhlasí, že v systému zdravotnictví je - vzhledem k výběru pojistného – dopad krize zpožděn. Vývoj v roce 2011 bude záviset na výběru pojistného v letošním roce. Doc. J. Vomáčka připomněl, že se může opakovat i situace, kdy se zdravotnická zařízení octnou v druhotné platební neschopnosti.

Dále doc. J. Vomáčka uvedl další téma, a sice, že družstvo Moravští lékaři požádali kraj o projednání otázky úhrady za specializační vzdělávání lékařů ve Středomoravské nemocniční a.s. Žadatelé se domnívají, že úhrada je vysoká. Toto téma mělo být projednáno na minulém zasedání výboru, ale bylo přesunuto, aby se k němu mohl vyjádřit Ing. T. Uvízl. Doc. J. Vomáčka předal slovo tajemníkovi výboru, který doplnil, že byl proveden telefonicky orientační průzkum, při kterém bylo zjištěno, že výše poplatků požadovaných Středomoravskou nemocniční a.s. se nevyvíká průměru a že jsou nemocnice, které žádají vyšší úhrady.

Ing. T. Uvízl odpověděl, že nepovažuje debatu k tomuto tématu za potřebnou, nedomnívá se, že by se zdravotní výbor měl touto otázkou zabývat. Středomoravská nemocniční a.s. požaduje úhradu za realizaci specializačního vzdělávání tak, jako i jiné nemocnice, sama platí za své zaměstnance, kteří absolvují část specializačního vzdělávání v jiných zdravotnických zařízeních (např. ve FNOL). Výše úhrady požadované Středomoravskou nemocniční a.s. nejsou nijak výjimečné. Velký problém je spíše specializační vzdělávání jako celek. V daném konkrétním případě šlo o nesprávný postup určitých jednotlivců. Dále sdělil, že pokud např. v průběhu specializačního vzdělávání chce zaměstnanec odejít do jiného zdravotnického zařízení, tak toto nové zařízení se vyrovná s dosavadním zařízením.

Doc. J. Vomáčka se domnívá, že asi nelze chtít po nemocnicích, aby specializační vzdělávání organizovaly zadarmo. MUDr. Z. Mrozek se také nedomnívá, že by šlo o nepřiměřenou výši úhrady, spíše se jedná o problém vzdělávání vůbec.

Ing. L. Kavřík se dotázal, zda bude o této věci vydáno usnesení, doc. J. Vomáčka si nemyslí, že je nutné usnesení, projednání bude uvedeno v zápise. Dále doc. J. Vomáčka souhlasí s tím, že je potřeba řešit systém vzdělávání na celostátní úrovni.

MUDr. Z. Mrozek poznamenal, že paradoxně zavedením rezidenčních míst došlo k nárůstu úhrad za specializační vzdělávání.

Doc. J. Vomáčka ještě krátce informoval o částkách, které v loňském roce vynaložil Olomoucký kraj v souvislosti s regulačními poplatky ve zdravotnictví. Tato informace byla vyžádána na předešlém zasedání výboru. Kraj v souvislosti s regulačními poplatky roce 2009 vynaložil částku 36,3 mil. Kč, v souvislosti se Středomoravskou nemocniční a.s. 28,9 mil. Kč (z toho 6,3 mil. Kč lékárny), s Odborným léčebným ústavem Paseka 5,3 mil. Kč, s Odborným léčebným ústavem neurologicko-

geriatrickým Moravský Beroun 1,7 mil. Kč, se Zdravotnickou záchrannou službou Olomouckého kraje 340 tis. Kč.

6. Závěr

Doc. J. Vomáčka sdělil, že předběžně je navrženo, aby se příští zasedání výboru konalo ve Sdružených zařízeních pro péči o dítě v Olomouci a na jednání by byl pozván i ředitel Dětského centra Pavučinka Šumperk. Konkrétní informace bude předem zaslána s pozvánkou.

V Olomouci dne 14. 4. 2010

.....
Doc. MUDr. Jaroslav Vomáčka, Ph.D., MBA
předseda výboru

Přílohy: Pozvánka
Prezenční listina
Usnesení Výboru pro zdravotnictví z 14. 4. 2010
Přehled dosavadních usnesení Rady a Zastupitelstva Olomouckého kraje